

Viorel Cosma

Suntem loviți sufletește de cumplita veste a despărțirii de cel ce a fost muzicologul Viorel Cosma, veste care a umbrit marea sărbătoare a credincioșilor ortodocși și catolici, Sfânta Maria Mare. Incredibilă plecarea dintre noi a Maestrului care a fost lumina și sufletul, gândul muzicii românești, savantul muzicolog Viorel Cosma. Creator al unei opere științifice cu o valoare fără seamăn, martor al unui secol de existență a artei muzicale românești, Viorel Cosma a reprezentat un model de destin împlinit, ca un falnic stejar al culturii noastre, în plan național și internațional.

În domeniul didacticii, ca profesor de muzicologie, Mentorul a ridicat prima generație profesionistă de muzicologi și critici muzicali români din secolul XX, deținând prima catedră de profil din cadrul Universității Naționale de Muzică din București. A fost Doctor în Muzică al Universității Naționale de Muzică din București, *Doctor Honoris Causa* al Institutelor de Arte din Chișinău, din Iași, Cetățean de Onoare al orașului Timișoara, distins cu Premiul Academiei Romane (1974), premiul internațional al criticii muzicale Artisjus din Budapesta (1984), premiile Uniunii Compozitorilor, cu Ordinele Coroana României, Steaua României, Steaua RSR, Meritul Cultural în grad de Mare Ofițer, membru corespondent al *Pontificia Accademia Tiberina* din Roma, Italia.

Viorel Cosma a pus bazele lexicografiei muzicale moderne în România, realizând, ca autor al celor 12 lexicoane (1965-2017), cea mai amplă exegeză lexicografică națională din lume. Investigația istorică se întinde pe 5 secole (1500-2000), muzicologul descoperind sute de nume de creatori români care au activat în țară și peste hotare.

În plan internațional, a adus contribuții esențiale la legăturile culturilor muzicale europene cu România, descoperind peste 100 de lucrări străine, inspirate din folclorul românesc (consemnate în *Dicționarul interferențelor muzicale*, în cicluri de concerte-experimentale sub genericul *Vocația universală a folclorului românesc*, în comunicări științifice susținute în România, Europa și SUA). În mod special, s-a ocupat cu pasiune de personalitatea lui George Enescu și legăturile acestuia de afecțiune cu Franța și SUA, conferențind la Universitatea Sorbone, *Académie des Beaux Artes* din Paris și *Boston University*. Contribuția sa științifică se remarcă de asemenea prin modul în care a redactat articole lexicografice la *Grove's Dictio-*

nary of Music and Musicians, Die Musik in Geschichte und Gegenwart, Dictionnaire des interprètes de Alain Pâris și la marile enciclopedii din lume.

Vocația de istoric a lui Viorel Cosma se împletește cu cea a experienței literatului, perspective paralele ce jalonează activitatea neobosită de elaborare de-a lungul magistralei muzicologice, inventarul cărților semnate de autor dezvăluind, pentru cine nu știa încă, pasiunea cu care autorul a realizat, ciclic, reevaluările subiectelor de cercetare, împlinite performant, fără odihnă, în timpul muncii desfășurate în numeroasele decenii ale existenței sale. Bibliografia creației semnate de Viorel Cosma impune imaginea unui autentic jurnal de bord al pasiunii documentaristului. Moștenirea pe care o lasă urmașilor este mărturia un act de credință în idealul său, document de identitate românească, cu adevăruri temeinice, din păcate, insuficient știute de către cei mulți. O operă ce îl reprezintă, un dar neprețuit oferit de acest mare savant generațiilor de azi.

Grigore CONSTANTINESCU

La moartea Patriarhului Muzicologiei Românești, maestrul Viorel Cosma

Vestea a căzut ca un trăsnet. Mi-a adus-o Constantin Erbiceanu în dimineața zilei de Adormirea Maicii Domnului, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu.

Știam de accidentul stupid urmat de fractura de col femural, știam de operația complicată, de recuperarea laborioasă. Întâmplător, treceam prin aceleași etape de reabilitare tot după o intervenție ortopedică, schimbam impresii cu maestrul după ce mi-a povestit de accident și mi-a dat cu generozitatea-i caracteristică sfaturi utile. Totul părea că merge strună. Până în ziua de 15 august. Avea 94 de ani împliniți.

Numele de „Patriarh al Muzicologiei Românești” i-a fost dăruit de vrednicul de pomenire Patriarh Teoctist, așa cum amintea Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, în mesajul de condoleanțe transmis la înmormântare.

Maestrul Viorel Cosma a luminat muzicologia națională printr-o activitate fără precedent, derulată pe multiple și complexe coordonate, în calitate de cercetător, critic muzical, lexicograf, profesor universitar, analist, istoriograf, eseist, mare exeget enescian cu 14 volume

